

باز

www.ketab.ir
خاتمه مکتب کلاسیک
فاتح مکتب ریاضیاتی
ظریف

بنول محمدی

فهرست مطالب

مقدمه	۶
-------	---

فصل اول

مکتب کلاسیک و رومانتیک در ادبیات

کلاسیسم	۹
ویژگی‌های مکتب کلاسیک در اروپا	۱۰
پیشگامان مکتب کلاسیک در اروپا	۱۵
رومانتیسم	۱۶
زمینه‌های ظهور و پیدایش رومانیسم	۱۹
ویژگی‌های مکتب رومانتیک	۲۲
پیشگامان مکتب رمانتیک در اروپا	۲۷
کلاسیک و رومانتیک در ادبیات عرب	۲۸
مکتب کلاسیک و ادبیات معاصر عرب	۳۲
پیشگامان کلاسیک در ادبیات معاصر عرب	۳۴
مکتب رمانتیک و ادبیات معاصر عرب	۳۵
پیشگامان رومانتیک در ادبیات معاصر عرب	۳۸

فصل دوم

بررسی زندگی شاعر

دوران کودکی	۴۱
ظهور استعداد ادبی	۴۲

۴ / خلیل مطران خاتم مکتب کلاسیک، فاتح مکتب رومانتیک

۴۲	ظهور اندیشه‌های آزادی خواهانه
۴۴	مطران در جستجوی آزادی
۴۵	مطران در عرصه تجارت
۴۶	مطران و سیاست
۵۱	مطران و مردم
۵۲	مطران و معاصران
۵۲	مطران و مصطفی کامل
۵۳	مطران و باوری
۵۴	مطران و سمایل بری
۵۴	مطران و شوی
۵۵	مطران و حافظ ابراهیم
۵۵	وقایع مهم زندگی
۵۶	خلیل مطران و عشق
۵۸	عوامل موثر بر اندیشه مطران
۵۹	مطران در غربال ناقدان
۶۳	غروب مطران
۶۳	آثار

فصل سوم

مظاهر مکاتب کلاسیک در اشعار خلیل مطران

۶۶	تمهید
۶۹	رنا
۷۱	تبریک و تهنیت
۷۳	موضوعات اجتماعی
۷۳	حماسه
۷۶	طبیعت

فصل چهار

مظاهر مکتب رومانتیک در اشعار خلیل مطران

۷۷.....	تمهید
۷۸.....	زمینه‌های بروز افکار رومانتیکی
۷۸.....	نوگرایی و نوآوری در شعر مطران
۷۸.....	اشعار موضوعی
۸۰.....	اشعار غنایی
۸۷.....	خاتمه
۹۰.....	منابع و مأخذ

مقدمه

ادبیات عرب در عصر حاضر با گرایش‌های ادبی مختلف، مواجهه گشت. از مهم‌ترین آنها آشنایی با ادبیات و مکاتب ادبی غرب است. موضع ادب‌ها و شعرا در برخورد با این مکتب و میزان تاثیر پذیری آنها با هم فرق می‌کند. برخی به محض رو به رو شدن با این مکاتب، در برابر آن دچار خود باختگی گشته و سعی نمودند تا آن را با تمام ویژگی‌هایش که خاص جامعه و ادب غرب بود، در ادب عربی پیاده کنند و غافل از اینکه، همه آن ویژگی‌ها قابل پیاده شدن در ادب عربی نیستند. برخی هم به نفی و انکار وجود مظاهر هر نوع مکتبی، در ادب گذشته پرداختند، در حالی که بسیاری از ویژگی‌های این مکاتب، در ادبیات قدیم عرب یافت می‌شود، هر چند برپایه فلسفی و نقدی مشخص و محکم، استوار نبود. عده‌ای هم بعد از آشنایی با مکاتب غربی، تلاش نمودند تا به شکل بنیادی‌تر و اصولی‌تر، ویژگی‌های این مکاتب را در ادب غربی، در قالب جریانی مشخص، سامان‌دهی کنند.

خلیل مطران، شاعر سنت‌گرای سنت شکن معاصر عرب، به ضرورت و

لزوم نوآوری و آشنایی ادب با اندیشه‌های جدید پی برد. نظریه‌های نقدی او، راهگشای بسیار ارزنده‌ای برای ادب معاصر عرب می‌باشد. وی راه اعتدال را در پیش می‌گیرد و با پابندی به اصول و تقلید از معیارهای ادب گذشته، مینه نوآوری و تغییرات اساسی در ادب را فراهم کرد. وی از یک طرف، در کنار احمد شوقی و حافظ ابراهیم، مثلث کلاسیک جدید ادب عربی را تشکیل می‌دهد که با تقلید از شیوه و سبک گذشته، بویژه عصر عباسی کوشیدند تا مجدداً یاد رفته ادب را احیا کنند، از طرفی آشنایی با ادبیات غرب به خصوص ادبیات فرانسه و مکتب رومانتیک، او را بر آن داشته تا ادب عربی را با نمونه‌های این مکتب جدید، آشنا سازد؛ لذا اولین زمزمه‌های رومانتیکی در اشعار سعدی شاعر نمود بیشتری پیدا کرده است. بعضی از اشعار مطران در شمار اولین بهترین نمونه‌های مکتب رومانتیک در ادب عربی می‌باشند. علاقه به بررسی پدیده کلاسیسم و رومانتیسم در اروپا و تاثیر آن بر ادبیات اروپا و ملل، نگارنده را بر آن داشت تا به مطالعه ویژگی‌های این دو مکتب در ادبیات عرب پردازد. بر میان ادبیات معاصر عرب، خلیل مطران شاعری است که هر دو مکتب را ادب کرده و ویژگی‌های این دو مکتب در اشعارش دیده می‌شود؛ لذا با راه‌حایی‌های استاد محترم راهنما، بررسی اشعار خلیل مطران، به عنوان موضوع پایان نامه انتخاب شد؛ اما از آنجا که هیچ تحقیق جدی در ایران، در مورد شناسایی شخصیت و فعالیت‌های او صورت نگرفته بود، تصمیم بر آن شد که زندگی شاعر نیز مورد بررسی قرار گیرد تا ما را در تحلیل بهتر ادبیات یاری دهد.

بررسی ویژگی‌ها و مظاهر مکتب کلاسیک و رومانتیک در دیوان شاعر، بدون مطالعه و بررسی تاریخچه و روند ظهور این دو مکتب و ویژگی‌های آن در اروپا و تاثیر آن بر ادبیات عرب عملی و علمی نبود. با توجه به مطالب فوق، گستردگی بیش از حد موضوع را می‌توان به وضوح دریافت. این تحقیق نیاز به منابع متعدد در چند حیطه مختلف داشت. سختی و دشواری سیر و سمبول منابع و وقت نمود پیدا کرد. به طور مثال، زمان زیادی از وقت بابت نامه صرف پیدا کردن هرگونه اطلاعات در مورد شخصیت شاعر، این بررسی زندگی وی شد. با وجود همه این مشکلات با توکل بر خداوند یاری رسان، کار را آغاز نمودیم. حاصل تلاش ما در چهار فصل ارائه شده است.